

RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – 4. RAZRED

XXVIII. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2023.) – ŽUPANIJSKA RAZINA

Ispit ima 32 zadataka. Točni odgovori vrijede ukupno 90 bodova. Bodovna vrijednost zadatka u testu napisana je u kvadratiću kraj zadatka. Moguće točno rješenje ili druga točna rješenja odvojena su kosom crtom ili su navedena u zagradama. U rješenjima se sustavno provodi navezivanje, ali treba priznati i učenička rješenja bez navezaka osim u slučaju kad se traži prijepis.

1. zadatak

talijanski slikar rane renesanse

Rođenje Venere

Pecten jacobaeus

crkvi svetoga Jakova

omega-3 masnih kiselina

- **5 bodova (Svaki u cijelosti točno napisan dio rečenice vrijedi 1 bod. Za više pogrešaka unutar istoga dijela oduzima se samo 1 bod. Priznaje se i ako učenik napiše *Pecten jacobaeus* običnim (uspravnim slovima) i ako pokuša oponašati kurziv.)**

2. zadatak

vjerojatno

djetinjstvo

dječju

koji

zubate

istječe

Oliverova

kliče

- **8 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

3. zadatak

a) 1. stručna, 2. petogodišnje, 3. računovodstvenoj

b) 1. sufiksna (tvorba) / sufiksacija 2. složeno-sufiksna tvorba / složeno-sufiksacijska tvorba 3. sufiksna (tvorba) / sufiksacija

- **6 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. Ne priznati *petgodišnje*.)**

4. zadatak

sva – pridjev (1 bod), N, ž. r., jd. (1 bod – sve tri sastavnice moraju biti točne za jedan bod.)

vratima – imenica (1 bod), L, s. r., mn. (1 bod – sve tri sastavnice moraju biti točne za jedan bod.)

- **4 boda (Priznati i odgovore napisane punim riječima. Priznati i *pluralia tantum* za *vratima*.)**

5. zadatak

Rađanje je fiziološki proces, ali kako bi se neometano odvio, nužno je podržati roditelja i stvoriti uvjete u kojima će se osjećati sigurno i ugodno. Kako bi sve prošlo u najboljem redu i bez iznenađenja, važno je unaprijed dogovoriti primjenu određenih medicinskih postupaka, primjerice sredstva ublažavanja bola. Nakon poroda stručna će osoba podvezati/svezati/povezati djetetovu pupčanu vrpču i omogućiti roditelji i djetetu kontakt koža uz kožu. Djelovanjem hormona oksitocina početak će se otpuštati/ispuštati mlijeko i roditelj može podojiti svoje dijete već u prvome satu nakon poroda. Ako roditelj nema iskustva s dojenjem, stručna će joj osoba pokazati kako započeti dojenje. Istraživanja pokazuju da će kontakt roditelja i djeteta odmah nakon poroda potaknuti uspješnije dojenje i nakon otpusta iz bolnice.

- **6 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

6. zadatak

moru – **objekt (neizravni)**
sa sjećanjima – **priložna oznaka (načina)**
na more – **atribut (imenični/imenski/imenički)**
borova – **atribut (imenični/imenski/imenički)**

- **4 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

7. zadatak

a) hungarizmima/hungarizmi/hungarizam – **1 bod**

b) tuđica – **1 bod**

c) dugme – **1 bod**

d) gumb – **1 bod**

e) Riječ gumb u hrvatski je jezik došla posrednim posuđivanjem. Hrvatski je jezik primatelj/primateljica, mađarski jezik posrednik, a novogrčki/grčki jezik davatelj/davalac. – **3 boda (1 bod za posredno posuđivanje, 1 bod za obrazloženje, 1 bod za jezičnu točnost. Za 1 bod za obrazloženje moraju biti spomenuti jezik primatelj/primateljica, posrednik, davatelj/davalac. Priznati i ostale odgovore koji po smislu odgovaraju navedenom.)**

- **7 bodova**

8. zadatak

d)

- **1 bod (Priznati i podcrtane odgovore.)**

9. zadatak

a) Zna se gdje se rijeka ulijeva u more.

b) Želim vidjeti gdje se rijeka ulijeva u more.

c) Kupam se na plaži gdje se rijeka ulijeva u more.

d) Živim gdje se rijeka ulijeva u more.

- **4 boda (Priznati sve točne odgovore. Ponuđeni su odgovori ogledni.)**

10. zadatak

a) vrsta: uzročna

rečenica: Bavili smo se dizanjem utega zbog blizine dizačkoga kluba.

b) vrsta: pogodbeni/uvjetna

rečenica: Ne možeš pogledati izložbu bez ulaznice.

- 4 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. Priznati i druge točne rečenice.)

11. zadatak

svojemu životu

životu na otoku

- 2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)

12. zadatak

sajmu – nepostojani *a* / nepostojano *a* / sekundarno *a* / gubljenje *a* / ispadanje *a*

primjerci – nepostojani *a* / nepostojano *a* / sekundarno *a* / gubljenje *a* / ispadanje *a*,
sibilarizacija

plovidba – jednačenje/asimilacija (suglasnika) po zvučnosti

radošću – jotacija, jednačenje/asimilacija (suglasnika) po mjestu tvorbe

iščekujemo – jednačenje/asimilacija (suglasnika) po zvučnosti, jednačenje/asimilacija
(suglasnika) po mjestu tvorbe

- 8 bodova (Svaka točno određena glasovna promjena vrijedi 1 bod. U primjeru *primjerci* i *iščekujemo* priznati i ako je drukčiji redoslijed glasovnih promjena. U primjeru *radošću* redoslijed mora biti kakav je u rješenjima.)

13. zadatak

a) Mjesecima nisam srela Matu – kao da je u zemlju propao.

propasti u zemlju / je u zemlju propao / Propao je u zemlju.

b) Marija se u hrvatskoj gramatici snalazi kao riba na suhom.

kao riba na suhom

- 2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. Priznati i ako učenik ne prepíše čitavu rečenicu.)

14. zadatak

križ-n-i

bes-korist-an-Ø

- 2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. Ne priznati odgovore bez spojnika.)

15. zadatak

ròda
Žèna
grâda

- **3 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

16. zadatak

paralelnom (tekstnom) vezom / paralelna (tekstna) veza
Tekst je napisan paralelnom (tekstnom) vezom.

- **1 bod (Priznati sve točne odgovore.)**

17. zadatak

a) pomodnicama/pomodnice
b) cipele/cipelama

- **2 boda**

18. zadatak

Zora dalmatinska

- **1 bod**

19. zadatak

ozaljski / ozaljski (književni/književno-jezični) krug

- **1 bod (Ne priznaje se odgovor napisan velikim početnim slovom *Ozaljski krug*, osim ako je odgovor napisan kao rečenica.)**

20. zadatak

a)

- **1 bod (Priznati i podcrtane odgovore.)**

21. zadatak

b)

- **1 bod (Priznati i podcrtane odgovore.)**

22. zadatak

Obje riječi imaju depalataliziranu osnovu. / Objema riječima osnova završava na *r* koji se depalatalizirao. / Obje riječi imaju nastavak *-em* u instrumentalu kao da završavaju na palatal.

- **2 boda (1 bod za sadržajnu točnost, 1 bod za jezičnu točnost. 1 bod za jezičnu točnost može dobiti samo sadržajno točan odgovor. Valja priznati i druge odgovore koji po smislu odgovaraju navedenima. Odgovori moraju pokazati da učenik uočava promjenu palataliziranosti. Ne priznati općenite odgovore *Obje imaju r.* ili *Objema osnova završava na r.*)**

23. zadatak

Hadrijan

Skok

- **2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

24. zadatak

a)

- **1 bod (Priznati i podcrtane odgovore.)**

25. zadatak

Proteza je glasovna promjena kojom se na početak riječi dodaje *j* ili *v*.

- **2 boda (1 bod za sadržajnu točnost, 1 bod za jezičnu točnost. 1 bod za jezičnu točnost može dobiti samo sadržajno točan odgovor. Priznati i drukčije oblikovane odgovore koji navedenome odgovaraju po smislu.)**

26. zadatak

planina/gora/uzvisina

naseljeno mjesto / naselje

- **2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

27. zadatak

d)

- **1 bod (Priznati i podcrtane odgovore.)**

28. zadatak

Slažem se jer su sirene zanimljiva mitološka bića koja mogu privući čitatelje.

Slažem se jer književnici i čitatelji vole čitati o neobičnim stvorenjima.

Ne slažem se jer ljudi neće čitati neko književno djelo samo zbog sirena.

Ne slažem se jer ima mnogo drugih tema i motiva koji su čitateljima zanimljiviji od sirena.

- **2 boda (Učenik oblikuje odgovor koji pokazuje da razumije značenje riječi *dovabiti* i sintagme *vabiteljska moć* – 1 bod. Sadržajno točan odgovor u skladu je s normom – 1 bod. Priznati i drukčije oblikovane odgovore koji navedenome odgovaraju po smislu. Ne priznati nejasne i neodređene odgovore poput *Slažem se jer su sirene predivne. / Ne slažem se jer su sirene samo za malu djecu.*)**

29. zadatak

grecizam

- 1 bod

30. zadatak

Rajna/Rajne

- 1 bod

31. zadatak

postojbina/postojbine

- 1 bod

32. zadatak

Autorica tvrdi da su sirene dovoljno vrijedne i zanimljive da budu tema ili likovi u književnome djelu.

- 2 boda (Sadržajno točan odgovor – 1 bod. Sadržajno točan odgovor u skladu je s normom – 1 bod. Priznati i drukčije oblikovane odgovore koji navedenome odgovaraju po smislu.)